

## Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi irányelvre a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezeléséről

(COM(2010) 618 végleges)

(2011/C 218/28)

Előadó: **Richard ADAMS**

Az Európai Bizottság 2011. február 1-jén úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

*Javaslat tanácsi irányelvre a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezeléséről*

COM(2010) 618 végleges.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2011. március 29-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2011. május 4–5-én tartott, 471. plenáris ülésén (a május 4-i ülésnapon) 146 szavazattal 7 ellenében, 8 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

### 1. Következtetések és ajánlások

#### 1.1 Következtetések

1.2 Az EGSZB örömmel fogadja ezt az irányelvet – melynek előkészületei már több mint tíz éve folynak –, mivel az egyértelmű előrelépést jelent azon követelmény megvalósítása felé, hogy az Unió-szerte meglévő nagy mennyiségű radioaktív hulladékot tervszerűen, minimumszabályoknak megfelelően kezeljék.

1.3 Biztató, hogy hangsúlyt kapott az átláthatóság és a lakosság bevonása, az a követelmény pedig, hogy előrejelzést kell készíteni a javaslatok költségeiről és finanszírozásáról, kulcsfontosságú analitikai eszközök biztosítását. A nemzetközileg elfogadott biztonsági előírások most először kötelező érvényűvé és számon kérhetővé válnak az Európai Unióban. Az EU-nak együtt kellene működnie a szomszédos országokkal, és hasonló biztonsági előírások elfogadására kellene ösztönöznie őket.

1.4 Az irányelv elkészültéhez vezető út azonban nem volt zökkenőmentes. A tudományos bizonyosság határaitól továbbra is vita folyik, és a távlati politikai és társadalmi scenáriók felvázolásának nehézségei mindenki számára egyértelműek.

1.4.1 Jóllehet a mélységi geológiai elhelyezés általános technikai megvalósíthatóságáról tudományos körökben széles körű az egyetértés, számos területen folyamatos vita folyik arról, hogy milyen fokú a tudományos bizonyosság vagy helyénvalóság. Nem valószínű, hogy ez az összes érdekelt megelégedésére teljesen feloldható, különösen a nagy aktivitású radioaktív hulladékok sajátos jellege, közvetlen környezetükkel való reakciója és a szóban forgó geológiai időszakok miatt. A jelenlegi ideiglenes tárolási megoldások középtávon nyilvánvalóan fenntarthatatlanok, ami szintén megerősíti a fellépés szükségességét.

1.4.2 Továbbra is élénk és megoldatlan vita folyik arról, hogy mi számít megfelelő biztonsági és kockázati szintnek. Mít takar valójában „az emberi és környezeti biztonság abszolút prioritása”? A gyakorlatban a biztonságot a nemzeti döntéshozatal kontextusában minőségi és mennyiségi érvekkel, a bizonytalanságok minimalizálására törekedve lehet majd szemléltetni.

1.4.3 A politikai és intézményi koherencia hosszú távú előrejelzésébe és általában az egyes irányítási rendszerek alkalmazásába fektetett bizalom az időtartam növekedésével párhuzamosan egyértelműen csökken. Ezért a „passzív” biztonság fontos elemmé válik úgy érve, hogy annak akkor is hatékonyan kell működnie, ha idővel a hulladéktárolók felügyelete megszűnik, vagy akár meglétük is feledésbe merül.

1.4.4 Az, hogy a hasadáson alapuló atomenergia továbbra is szerepet játszik-e a tagállamok energiaszerkezetében, illetve hogy alkalmazása tovább növekszik-e, bizonyos fokig a lakosság általi elfogadottságától és pénzügyi fenntarthatóságától függ. Az atomenergia használatáról vagy fejlesztéséről folyó vita komolyan eltereli a figyelmet arról az akut és sürgető kérdéstről, hogy mi legyen az egyre nagyobb mennyiségű radioaktív hulladék sorsa, különösen mivel az atomerőművek leszerelésére irányuló jelenlegi programok fokozzák majd a problémát. Az Unióban a közvélemény igen megosztott a kérdésben, de az európaiak nagy többsége hasznosnak tartaná, ha a radioaktív hulladékok kezeléséről uniós jogszabály rendelkezne (A radioaktív hulladékkal kapcsolatos attitűdök. Eurobarométer, 2008. június).

1.5 Az EGSZB ezért konstruktívan kívánja megközelíteni a közvélemény megosztottságát, és több releváns ajánlást fogalmaz meg, hogy megerősítse az Európai Bizottság elkötelezettségét a megoldás megtalálására.

#### 1.6 Ajánlások

1.6.1 Ennek a véleménynek a 4. és 5. pontjában az EGSZB számos részletes megjegyzést, javaslatot és ajánlást tesz, és arra kéri az Európai Bizottságot, a Parlamentet és a Tanácsot, hogy maradéktalanul vegye figyelembe azokat. Emellett általános-ságban a következőket ajánlja:

— a tagállamok ismerjék el, hogy az irányelv rendelkezései a biztonságot helyezik előtérbe, és az egyre halmozódó radioaktív hulladékok égető problémájára való tekintettel sürgősen és következetesen ültessék át az irányelvet nemzeti jogrendszerükbe;

— a kormányok, az atomenergia-ágazat és a kérdéssel foglalkozó tudományos közösségek tegyenek nagyobb erőfeszítéseket arra, hogy további részletes, átlátható és kockázatelemzésnek alávetett információkkal lássák el a nagyközönséget a radioaktív hulladékok kezeléséről.

## 2. Bevezetés

2.1 A nukleáris biztonság kérdésére jelenleg jelentős figyelem irányul az Észak-Japánban történt földrengésnek és cunaminak a fukusimai négy reaktorra gyakorolt hatása következtében. Az európai atomerőművek biztonságos működési feltételeivel és a megelőző intézkedésekkel foglalkozik a nukleáris biztonságról szóló irányelv (ld. 5.6. pont), valamint a tagállamok nemzeti hatóságai is. Március 21-én a tagállamok megállapodtak abban, hogy fokozzák az együttműködést szabályozó hatóságaik között, valamint hogy felkérik az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportját (ENSREG) arra, hogy az EU valamennyi atomerőművére vonatkozóan határozza meg a javasolt stressztesztet (átfogó kockázat- és biztonságértékelések) módjait. A Fukusima Daicsi erőműben történt súlyos baleset kapcsán a közvélemény által kifejezett komoly aggályokat tekintve az EGSZB sürgősen és átlátható módon arra törekszik, hogy teljes mértékben részt vegyen a civil társadalommal erről és az ezzel kapcsolatos kérdésekről folytatott párbeszédben, különösen az Európai Nukleáris Fórum (ENEF) átláthatósággal foglalkozó munkacsoportjának – melyet jelenleg az EGSZB vezet – aktív újjászervezése, valamint a lehetőségeket és a kockázatokat felmérő munkacsoportokban való közreműködés révén.

2.2 Technikai szempontból még teljes körű elemzésre van szükség arra vonatkozóan, hogy a fukusimai baleset következményeinek lesz-e közvetlen hatása az ebben a véleményben tárgyalt, radioaktív hulladékokról szóló irányelvre. Másfelől azonban a baleset érthető módon felhívta a közvélemény figyelmét a nukleáris biztonság kérdésére és növelte az aggodalmakat ezzel kapcsolatban, és az EGSZB úgy véli, hogy szerepe is lehet az erről szóló vitában.

2.3 2010 novemberében az EU 14 tagállamában 143 atomerőmű (reaktor) működött. Emellett számos bezárt erőmű és egyéb atomlétesítmény, például a kiegészítő fűtőelemeket újrafeldolgozó telep van, ahol radioaktív hulladék keletkezik. Az EU évente általában 280 köbméter nagy aktivitású hulladékot, a kiegészítő fűtőelemek révén 3 600 tonna nehézfém és 5 100 köbméter hosszú felezési idejű radioaktív hulladékot termel, melyek végleges elhelyezésére még nincsenek kialakult eljárások (Hatodik helyzetjelentés a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezeléséről az Európai Unióban, SEC(2008) 2416). Emellett keletkeznek még kisebb aktivitású hulladékok is, melyek nagy részét rutinszerűen elhelyezik. A nagy aktivitású hulladék (HLW) erősen radioaktív, hosszú felezési idejű sugárzó anyagot tartalmaz, és jelentős mennyiségű hőt termel. A keletkező radioaktív hulladékmennyiség 10 %-át teszi ki, de ez felelős a teljes radioaktív sugárzás 99 %-áért. Idetartoznak a hasadóanyagok és a kiegészítő fűtőelemek.

2.4 Ezek a hulladékok a kiegészítő nukleáris fűtőelemek újrafeldolgozása során, a közvetlen elhelyezésre szánt kiegészítő fűtőelemekből, az atomerőművekben folytatott rutin-eljárások és a

leszerelések során keletkeznek. Sok új atomerőmű építését tervezik, néhányat olyan tagállamokban, amelyek nem rendelkeznek idevonatkozó előzetes tapasztalatokkal. Ha a keletkező atomhulladékot – amely esetenként akár több tízezer évig is veszélyes lehet – nem kezelik és felügyelik, az nagyon komoly egészségügyi és biztonsági kockázatokhoz vezet. Természetükből adódóan a radioaktív hulladékok radioaktív bomlásra áteső elemek izotópjait tartalmazzák, amelyek olyan ionizáló sugárzást bocsátanak ki, ami az emberekre és a környezetre nézve is káros lehet.

2.5 A most meghozott döntések hatása több tízezer év távlatában is érezhető lesz. Az irányelv elsősorban a nukleáris üzemanyagciklus során keletkező hulladékok kezelésével foglalkozik, de a kutatás során, a gyógyászatban és az iparban keletkező radioaktív hulladékokra is kiterjed. Mivel a villamosáram-termelésben megnőtt az atomerőművek szerepe, a nagy aktivitású hulladék mennyisége 2000 és 2005 között évente átlagosan 1,5 %-kal nőtt, ami most a régebbi erőművek leszerelésével tovább emelkedik. A becslések szerint 2004 végén 220 000 köbméter hosszú felezési idejű, kis és közepes aktivitású hulladékot, 7 000 köbméter nagy aktivitású radioaktív hulladékot és 38 000 tonna kiegészítő fűtőelemből származó nehézfémeket tároltak Európában. Ezek az adatok nem feltétlenül pontosak, mivel az újrafeldolgozó országokban, például az Egyesült Királyságban és Franciaországban a kiegészítő nukleáris fűtőelemek és az újrafeldolgozott plutónium és uránium jelenleg nem számít nukleáris hulladéknak, abból a megfontolásból, hogy a kiegészítő fűtőelemek újrahasznosíthatók, és az újrafeldolgozott uránium és plutónium felhasználható új fűtőanyag előállítására.

2.6 Az első, piacra termelő atomerőművet 54 éve helyezték üzembe. A hulladékkezelésről azóta állandó vita folyik. Abban általános az egyetértés, hogy az ideiglenes hosszú távú tárolás megfelelő lépés bármely megoldás első fázisaként. Jelenleg az EU-ban még nem léteznek végleges tárolóhelyek a nagyobb aktivitású atomhulladékok számára, bár Svédország, Finnország és Franciaország is azt tervezi, hogy 2025-ig üzembe helyez ilyen tárolókat. A cél olyan létesítmények tervezése és építése, amelyek mesterséges és stabil geológiai gátakból álló és a létesítmény lezárását követően felügyeletet, emberi beavatkozást vagy intézményi ellenőrzést nem igénylő passzív biztonsági rendszer révén hosszú távon garantálják a biztonságot. Az államok többségében vagy eleve nincs a kiegészítő fűtőelemekre vonatkozó végleges eljárás, vagy nem alkalmazzák azokat, és legfeljebb olyan megoldások vannak, amelyek legfeljebb 100 évig terjedő időtartamra biztosítanak biztonságos tárolást (Hatodik helyzetjelentés a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezeléséről az Európai Unióban, SEC(2008) 2416).

2.7 Az uniós polgárok 93 %-a úgy véli, hogy sürgősen megoldást kell találni a radioaktív hulladékok kezelésének problémájára, és nem lehet azt a jövő generációkra hagyni. Az uniós polgárok döntő többsége lakhelyétől függetlenül egyetért abban, hogy az EU-nak harmonizálnia kellene az előírásokat, és képesnek kell lennie arra, hogy ellenőrizze a tagállami gyakorlatokat (A radioaktív hulladékkal kapcsolatos attitűdök. Eurobarométer, 2008. június).

2.8 A meglévő uniós jogszabályok elégtelennek bizonyultak. A 2009/71/Euratom irányelv már létrehozta a nukleáris létesítmények nukleáris biztonságának közösségi keretrendszerét, és ezt mind a 27 tagállam támogatta. Ezek után az általunk vizsgált, a radioaktív hulladékok kezeléséről szóló irányelv (COM(2010) 618) logikus lépés.

2.9 Az egyes tagállamok maguk döntenek energiaszerkezetükről és arról, hogy alkalmaznak-e atomenergiát, az irányelv erről nem rendelkezik. A nukleáris hulladék azonban az atomerőművek használatának velejárója, és jelentős mennyiségű, hosszú távú, határokat nem ismerő súlyos veszélyeket hordoz magában. Még ha ma le is állítanánk az összes atomerőművet, a már meglévő hulladékkal akkor is kezdeni kellene valamit. Minden uniós polgár érdeke, hogy a radioaktív hulladékot a lehető legbiztonságosabb módon helyezték el. Az Európai Bizottság mindennek ismeretében tett javaslatot egy olyan irányelvre, amely uniós keretrendszert hoz létre a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésének a biztosítására.

2.10 Az EGSZB legutóbb 2003-ban foglalkozott ezzel a kérdéssel, <sup>(1)</sup> ekkor hangsúlyozta a „szennyező fizet” elvének fontosságát és azt, hogy az Unió bővítése miatt sürgősen lépni kell. A 2003-as véleményben tárgyalt irányelvjavaslatot nem fogadták el, mert a tagállamok egyes elemeket túl normatívnak tartottak, és több időre volt szükségük a kérdés fontolóra vételére.

### 3. A javasolt irányelv összefoglalása

3.1 Az irányelv elfogadásától számított négy éven belül a tagállamoknak olyan nemzeti programokat kell kidolgozniuk és elfogadniuk, amelyek feltüntetik a hulladékok jelenlegi helyzetét, és tartalmazzák a kezelésükre és elhelyezésükre vonatkozó terveket.

3.2 Jogilag kötelező érvényű és végrehajtható keret jön létre, amely biztosítja, hogy minden tagállam alkalmazza a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) által a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésének egészen a végleges elhelyezésig tartó valamennyi szakaszára vonatkozóan elfogadott közös előírásokat.

3.3 A nemzeti programoknak tartalmazniuk kell a radioaktív hulladékok leltárát, kezelési terveket a keletkezéstől a végleges elhelyezésig bezárólag, a végleges elhelyezésre szolgáló létesítmények lezárása utáni időszakokra vonatkozó terveket, K+F-tevékenységeket, a végrehajtás időkereteit és fontosabb állomásait, valamint azon tevékenységek leírását, amelyek révén a tárolással kapcsolatos megoldások, a költségelemzések és a kiválasztott finanszírozási rendszerek megvalósíthatók. Az irányelv egyik konkrét végleges elhelyezési mód mellett sem foglal állást.

3.4 A javasolt irányelv külön cikkben rendelkezik az átláthatóságról, biztosítandó a lakosság tájékoztatását, illetve a radioaktív hulladékok kezelésének bizonyos szempontjairól szóló döntéshozatali folyamatban való tényleges részvételét.

3.5 Az irányelv rendelkezései szerint a tagállamok jelentést tesznek majd az Európai Bizottságnak a követelmények teljesítéséről, az Európai Bizottság pedig jelentést nyújt be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek az elért haladásról. A

tagállamok nemzetközi szakértői felülvizsgálatot kérnek nemzeti programjukhoz, ennek eredményét szintén jelenteni kell a tagállamoknak és az Európai Bizottságnak.

### 4. Általános megjegyzések

4.1 Ebben a véleményben az EGSZB elsősorban a már meglévő, és egyre gyarapodó mennyiségű radioaktív hulladék jelentette gyakorlati és sürgető problémával foglalkozik. E hulladék legnagyobb része (több mint 90 %-a) az atomenergia-termeléssel összefüggő tevékenységek során keletkezik. Az egyes tagállamok maguk döntenek arról, hogy energiaszerkezetükben használnak-e atomenergiát, illetve növelik-e annak arányát, a keletkező hulladék kezelésének hosszú távú hatásai azonban határokon (és generációkon) átnyúlnak.

4.2 Az atomerőművekkel rendelkező országok közvéleményének az atomenergiával kapcsolatos álláspontja jelentősen megváltozna (a támogatók tábora növekedne), ha biztosítani lehetne őket arról, hogy létezik biztonságos és tartós megoldás a radioaktív hulladékok kezelésére (A radioaktív hulladékkal kapcsolatos attitűdök. Eurobarométer, 2008. június). Ennek legfőbb akadálya a nagy aktivitású hulladékok hosszú távon tapasztalható veszélyessége, a mélységi geológiai elhelyezés biztonságosságával kapcsolatos kétségek, az a kérdés, hogy e tárolóhelyekkel kapcsolatos kockázatok több generáción át a köztudatban maradnak-e, és a többi elhelyezési mód megvalósíthatóságának bizonytalansága.

4.3 Tekintettel arra, hogy a radioaktív hulladékok távlati kezelésére vonatkozó javaslatok terén egyes tagállamokban lassú az előrehaladás, a javasolt irányelvnek – amely maga is évek óta készül – arra kellene szolgálnia, hogy stimulálja a nemzeti kezelési programok koherens kidolgozását. Ma már léteznek olyan helyes módszertanok, amelyeket fel lehet használni. A javasolt irányelv azt kívánja elérni, hogy a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) égisze alatt elfogadott előírások legfontosabb elemei uniós jogszabály révén jogilag kötelező érvényűek és számon kérhetők legyenek. Az EGSZB üdvözli ezt a megközelítést.

4.4 Az EU már most is komoly jogszabálycsomaggal rendelkezik a hulladékokról, köztük a veszélyes hulladékokról. <sup>(2)</sup> Bár az irányelv leszögezi, hogy nem ezekre a jogszabályokra épít, hanem az Euratom-szerződés 3. fejezete szolgál jogalapjául, a javasolt irányelv preambulumban ki kellene jelenteni, hogy az irányelv osztja a veszélyes hulladékokról szóló meglévő joganyagban lefektetett elveket.

4.5 A „szennyező fizet” szemléletet gyengíti az a követelmény, hogy a hulladékkezelési javaslatokhoz megfelelő és biztos finanszírozási forrásoknak kell rendelkezésre állniuk, „a radioaktív hulladék-termelők felelősségének figyelembevételével”. Ez állami keresztfinanszírozásokkal kapcsolatos kérdéseket, és ebből kifolyólag az energiapiaci versenyt érintő problémákat vet fel. Az EGSZB ezért azt ajánlja, hogy az irányelv egyértelműen jelentse ki, hogy a hulladékkezelés finanszírozásának meg kell felelnie a „szennyező fizet” elvének (ebben az esetben arra a vállalatra vonatkozóan, amely atomreaktorok működtetése során radioaktív hulladékot termel), kivéve vis maior esetén, amikor az állami beavatkozás szükségessé válhat.

<sup>(1)</sup> HL C 133., 2003.6.6., 70. o.

<sup>(2)</sup> HL L 377., 1991.12.31., 20. o.

4.6 Az EGSZB megjegyzi, hogy csak a polgári felhasználásból eredő radioaktív hulladékok tartoznak az irányelv hatálya alá. Egyes országokban jelentős forrásokat bocsátottak a katonai célú felhasználásból eredő radioaktív hulladékok kezelésére. A közös katonai-polgári programok nyilvánvalóan egyéb biztonsági kérdéseket is felvetnek, de mivel a nem polgári eredetű radioaktív hulladékok kezelése számottevő technológiai és pénzügyi erőforrásokat, valamint egyes tagállamokban rendelkezésre állási kapacitást emészthetnek fel, fontolóra kellene venni, hogy az irányelv létesítsen határozottabb kapcsolatot ezzel a területtel.

## 5. Részletes megjegyzések

5.1 A radioaktív hulladékot ugyan kifejezetten kizárták a hulladékokról szóló uniós irányelvek hatálya alól,<sup>(3)</sup> ezek azonban számos olyan hasznos elvet tartalmaznak, amelyeket figyelembe kellene venni. Az EGSZB ezért azt javasolja, hogy az itt tárgyalt irányelv preambuluma kifejezetten hivatkozzon a veszélyes hulladékokról szóló (91/689/EGK) irányelvre, kijelentve, hogy kiegészíti azt.

5.2 Az EGSZB azt javasolja, hogy a 2. cikknek az „engedélyezett kibocsátásokat” kizáró bekezdése úgy módosuljon, hogy az irányelv igenis vonatkozzon az ilyen kibocsátásokra. Jelenleg nincs uniós szintű konszenzus az ilyen kibocsátások szabályozásáról, így az eltérő értelmezésekből adódóan ezek továbbra is a tagállamok közti viták forrásai (jó példa erre az Egyesült Királyság és Írország vitája az Ír-tengerbe bocsátott hulladékokról).

5.3 Az EGSZB mindig is támogatta a hulladék keletkezésének megelőzését, amelyet az EU is szorgalmaz, és a hulladékokról szóló irányelv (2006/12/EK) is kiemelten kezel. Más iparágakhoz hasonlóan az atomenergia-termelés is jelentős mennyiségű veszélyes hulladék forrása. A tagállamok jelenleg megosztottak abban, hogy lesznek-e az atomenergiának gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból fenntartható alternatívái, azaz elkerülhetetlen-e a radioaktív hulladékok további termelése. E dilemma feloldása érdekében, és mivel az EGSZB-tagok többsége úgy véli, hogy az atomenergiának nagy szerepe lesz abban, hogy Európa alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasággá váljon, azt javasoljuk, hogy az irányelv foglaljon állást emellett, hogy a jobb és fenntartható alternatívák fejlesztésével párhuzamosan a nagy mennyiségű radioaktív hulladékot keletkezésének helyén kelljen felszámolni.

5.4 A 3. cikk (3) bekezdése szerint a „végleges elhelyezés” a kiegészített fűtőelemek vagy a radioaktív hulladékok engedélyezett

létesítményben való elhelyezése a visszanyerés szándéka nélkül. Az EGSZB elismeri, hogy a hulladék visszafordíthatóságának és visszanyerhetőségének kérdésében nincs egyetértés. Ugy véli, hogy a végleges elhelyezéssel kapcsolatos elképzelések kialakítása során nem szabad kizárni a visszafordíthatóságot és a visszanyerhetőséget, a kapcsolódó biztonságra vonatkozó dosszié rendelkezéseinek tiszteletben tartásával.

5.5 A 4. cikk (3) bekezdése előírja, hogy a radioaktív hulladékokat abban a tagállamban helyezték el véglegesen, amelyikben azok keletkeztek, amennyiben nincs olyan megállapodás a tagállamok között, hogy más tagállamban lévő végleges elhelyezésre szolgáló létesítményt közösen használnak. Az EGSZB azt ajánlja, hogy a különösen alkalmas tárolóhelyek minél jobb kihasználása érdekében ezzel a lehetőséggel fokozottan éljenek. Az EGSZB üdvözli ezt az egyértelmű megközelítést, mely szerint a tagállamokban keletkező radioaktív hulladékok kezelését kizárólag az Unión belül kell megoldani, és támogatja a közös létesítmények kialakításának lehetőségét. Feltűnt, hogy ez nem zárja ki a kiegészített fűtőelemek újrafeldolgozása során keletkező újrafeldolgozott hulladék visszaszállítását Unión kívüli származási országokba. A kétségek kizárása érdekében azonban azt javasoljuk, hogy ezt vagy az indokolásban, vagy a preambulumban világosan jelezzék.

5.6 Az EGSZB szerint kérdés, hogy a nemzeti programok tagállamok általi tízévenkénti önellenőrzése, valamint egy ezt kísérő nemzetközi szakértői felülvizsgálat (16. cikk) valóban lehetőséget nyújt-e az ismeretek és a bevált gyakorlatok teljes körű összefoglalására. Az is kérdéses, hogy biztosított-e a kellően objektív, szigorú és független elemzés következetes alkalmazása. A tagállamokra komoly jelentéstételi kötelezettségek és ezzel kapcsolatos költségek hárulnak, és az EGSZB úgy véli, hogy a későbbiekben létre kellene hozni egy ellenőrző bizottságot a radioaktív hulladékok Unión belüli kezelésének felügyeletére. Ez amellett, hogy javítaná a jelentéstételi előírásokat és a helyes gyakorlatokat, hatékony költségmegosztási mechanizmusként is szolgálna, és segítene alátámasztani a nukleáris biztonságról szóló irányelvet.<sup>(4)</sup>

5.7 Az EGSZB kifejezetten üdvözli, hogy az Európai Bizottságnak továbbra is szándékában áll támogatni a radioaktív hulladék geológiai elhelyezésével kapcsolatos kutatásokat és koordinálni az Unió-szerte folytatott kutatómunkát. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy ezeket a programokat megfelelően és széles körben népszerűsíteni kell, és arra kéri a tagállamokat, hogy foglalkozzanak ezzel a kérdéssel nemzeti kutatási programjaikban, valamint az Európai Bizottság K+F keretprogramjainak keretében folytatott közös kutatás révén.

Kelt Brüsszelben, 2011. május 4-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság  
elnöke

Staffan NILSSON

<sup>(3)</sup> HL L 312., 2008.11.22., 3. o.

<sup>(4)</sup> HL L 172., 2009.7.2., 18. o.

## MELLÉKLET

**az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Véleményéhez**

A szekcióvéleményben szereplő alábbi szövegrészt egy, a Közgyűlés által elfogadott módosító indítvány alapján megváltoztatták, de az eredeti szöveg is megkapta legalább a leadott szavazatok egynegyedét:

**5.5. pont**

*A 4. cikk (3) bekezdése előírja, hogy a radioaktív hulladékokat abban a tagállamban helyezték el véglegesen, amelyikben azok keletkeztek, amennyiben nincs olyan megállapodás a tagállamok között, hogy más tagállamban lévő végleges elhelyezésre szolgáló létesítményt használnak. Az EGSZB üdvözli ezt az egyértelmű megközelítést, mely szerint a tagállamokban keletkező radioaktív hulladékok kezelését kizárólag az Unión belül kell megoldani, és támogatja a közös létesítmények kialakításának lehetőségét. Feltűnt, hogy ez nem zárja ki a kiegészítő fűtőelemek újrafeldolgozása során keletkező újrafeldolgozott hulladék visszaszállítását Unión kívüli származási országokba. A kétségek kizárása érdekében azonban azt javasoljuk, hogy ezt vagy az indokolásban, vagy a preambulumban világosan jelezzék.*

**A módosító indítványról tartott szavazás eredménye:**

67 szavazattal 57 ellenében, 26 tartózkodás mellett elfogadva.

---